

Merica hæc quam præfens tabula exhibet, totius Noui Orbis pars est Septentrionalis, huic quòd Australem (quam à potiore in ea prouincia Peruuiam vno nomine vocauimus) amplitudine superet, vngatum Noui Orbis nomen Americam reliquimus. Hunc nouum Orbem initio Indiam Occidentalem vocarunt, est que ingens hæc Mundi pars in vastissimo sæuissimoque Atlantico seu Occidentali Oceano expansa, & antiquis penitus incognita permansit, ad annum vsque 1492. quo primum à Christophoro Columbo Genuense ingentis animi, acerrimi que ingenij viro, ac nauigatorie artis non mediocriter gnaro sub felicibus auspicijs Ferdinandi Hispaniarum Regis detecta fuit; cum persuasus fuisset, tum ex Astronomiæ cognitione, tum ex veterum quorundam monumentis, in vastum illum Occidentis Oceanum trans cognitos Terræ terminos magna terrarum spatia dari. Post quem deinceps Americus Vesputius, & alij præstantes viri, vniuersam penè ad occasum & Austrum perfecerunt, ab hoc Americo postea sibi nouis his Orbis Americæ nomen reseruauit, est que in vniuersum multiplex ac varia pro Cæli ac Soli natura: alicubi quidem mirè ferax, alicubi verò sterilis ac inops: partim in planitiem expansa, partim in colles ac montes asurgens: multis inclitis omnibus irrigua, quorum plerique aurum in arenis ferunt: lacubus ac fontibus copiosa, frumento ac leguminum prouentu felix (licet in hæc vsque tempora frumento ac vino caruerit) inter quæ est leguminis, quoddam genus nobis hæctenus inuisum, quod Mayz dicunt, quo vberime affluit, est que incolarum præcipuum sustentaculum aliquibus tamen in regionibus panem ex radicibus quibusdam contusis conficiunt. Mittit præterea Orbis hic saccharum, gossipium, linum, & alia vt apud nos: & fert multas arbores, herbas, animalia, volucres, aues pisces, & huiusmodi alia partim nota nobis, partim ignota. equi tamen per vniuersum nouum hunc Orbem penitus incogniti sunt, vnde incolæ ad primum equitum conspectum exanimis metu fiebant. Habet aromata quoque, margaritas ac gemmas: sed auri & argenti incredibili copia affluit, alijsque metallis & mineralibus. Incolæ colore sunt sub fulco, plus minusue pro locorum diuersitate, vultu non admodum specioso, moribus effertis ac penè belluinis, nudi vt plurimum incedunt, egregij sunt cursores & natatores, corpore valde mundi, voluptatibus dediti, & libidinosi admodum, flagitiosissimoque Arabicæ libidinis vitio laborantes, & plerisque in locis anthropophagi. Cacædæmonum præterea & idolorum cultores, quorum etiam nonnulli Solem & Stellas adorabant. Varia & penè innumera habent idiomata inter se valde differentia. arcubus & sagittis vtuntur, quas dentibus piscium, & animalium ossibus communiunt, cum ferri vsum ignorent. Aurum, argentum, gemmas, aliaque pretiosa vili pendunt: at pro diuitijs plumas auium, & alia parui momenti habent. Hodie autem multi ex eis cultiores redditi sunt post Hispanorum aduentum, præsertim qui circa loca maritima versantur & Hispanis subiecti sunt. Qui verò mediterranea incolunt loca, mores patrios adhuc retinent. Nostra porrò hæc America longo tractu ab Ortu, vbi Septentrionales aliquot insulas Europæ respicit, ad Occasum extenditur versus Chinense regnum, Iaponicam insulam, à quibus vasto Oceano discriminetur; & Tartariæ limites, quæ quidem Asia sunt partes. Distat autem minus Americæ huius Occidentalior pars à Tartariæ limitibus, quam ab alijs partibus, vt pote miliaribus tantum 250. sed ab Insula Iaponica 750. & à Chinæ continenti miliaribus 100. supra mille. A Meridie vbi tota circumnavigata est, pulsatur duobus ingentibus Oceanis, qui vulgò Mar del Nort, & del Zur, nominatur. Septentrionalis eius limes porrigitur versus Polum Boreum, nec hæctenus circumnavigari potuit. Partis autem cognitæ huius peninsulæ circumnavigatio traditur miliarium 16000. in qua quidem complures sunt regiones, nimirum Quiuira, Noua Hispania de qua sequenti tabula dicemus, Nicaragua, Iucatan, Florida, Apalchen, Norumbega,

quoniam lu
in quibus
lis H
cu
bi
ce
hi

rumbega, Noua Francia, Terra laboratoris, & Estotilandia. Quiuira regio Occidentior ferè est cæteris, satisque temperata, herbida, fructifera, & animalibus copiosa, præsertim capreolorum & bouum qui à nostris multum differunt, quorum carnibus ac pellibus incolæ vescuntur ac vestiuntur. Ab hac regione procedendo versus Ortum iuxta maris littus ad caput vsque Californiæ, prope sinum magnum vulgò Mar Vigmiglio dictum, tellus arida est, sterilis, ac malè habitata, frigori que obnoxia. Sic quoque littoralis pars Occidua vltra regionem Quiuiræ. Vltra sinum Californiæ sunt loca aliquot parum habitata ac nota, ob eorum inopiam vsque ad nouam Galitiam. Nicargua vt plurimum arenosa est, ac calori æstiuo obnoxia: iuxta tamen fluuios fertilis valde est, in hac regione ingens est lacus qui 300. miliaribus extenditur, & crescit ac decrescit vt mare, pluresque continet insulas: distat autem à mari Pacifico 12. miliaribus, sed tamen in Mar del Nort exoneratur, à quo multum abest. Iucatan peninsulæ formam referens in Mar del Nort porrigitur, est que segetum, fructuum, mellis, ceræ, & animalium quorundam ferax vt sunt anates, gallinæ, lepores, cerui. Inter Iucatan & Nicarguā iacet Guatimala vrbs in mediterraneis, quæ agro potitur fertili & amœno, atque aere salubri Florida satis amœna omnium fructuum fertilis est, oram tamen habet asperam, & paucos Maris portus. & hanc prouinciam tum Gallitum Hispani non semel occupare frustra conati sunt. Apalchen vt plurimū sterelis, inculta ac malè habitata, & ora eius importuosa est. montes habet arboribus cellissimis conuestitos, & planities animalibus refertas, vt sunt lepri, cuniculi, cerui, anates, & alia huiusmodi. hæc regio alijs Virginia vocatur Norumbega peninsulæ instar, celo potitur temperato, & agro fertili. Mare eius arenosum ac periculosum est. Noua Francia quam Galliprimum detexerunt, regio inops, proferens tamen segetes & legumina. Terra Laboratoris seu Corterialis in peninsulæ formam iacet, inter Estotilandiam & Canadam fluuium adeo ingentem vt eius ostia 35. miliaribus pateant: longitudinem habet incredibilem, nam ferunt nauigatum fuisse 800. miliaribus. Estotilandia cæteris regionibus Septentrionalior & Orientalior: prima omnium huius noui Orbis detecta fuit anno 1390. ab Antonio Zeno Patritio Veneto, satis hæc regio est culta, & omnium penè rerum ad humanū vsum fertilis, metallis diues, præsertim auro, frigori valde subiecta. Incolæ culti & ingeni. si, omniumque penè mechanicarum artium periti, cuius vestitus est ex ferarum & vitulorum marinorum pellibus.

